

CUPRINS

Cuvânt înainte	9
I. Lupta pentru Societatea Antroposofică a viitorului	15
2. Societățile naționale autonome și Societatea Generală	41
3. Identitatea Școlii Superioare pentru Știință Spirituală	55
4. Așteptările lui Rudolf Steiner în privința membrilor Școlii Superioare	71

Anexă

Ita Wegman: Scrisoare adresată lui Toni Völker, 2 decembrie 1923	85
Note	89
Referitor la autor	103

CUVÂNT ÎNAINTE

Istoria nu ne dă niciodată răspunsul la întrebările și provocările prezentului, dar ea poate avea un caracter orientativ, măcar acolo unde sarcinile trecutului nu au fost soluționate, sau concepțiile, proiectele și utopiile (în sensul lui Ernst Bloch) nu au fost soluționate până acum, sau au fost soluționate într-un mod insuficient. „Prezentul trecutului” se manifestă nu arareori în domenii considerate ca fiind „nesoluționate”, unde misiunile își mai așteaptă încă împlinirea, iar ceea ce este distructiv mai tinde încă spre vindecare, sau cel puțin rămân ca germeni ai viitorului în stadiu de așteptare.

Viziunea lui Rudolf Steiner a unei Societăți Antroposofice mondiale și a unei Școli Superioare pentru Știință Spirituală, pe care el a formulat-o în mod impresionant în răstimpul crizei anului 1923, după incendierea Goetheanumului, constituie o parte a unei astfel de Mișcări pentru viitor. În ultima sută de ani s-au încercat multe pentru a înfăptui tot mai mult acel aspect

al Societății și Școlii Superioare pe care le-a avut Steiner înaintea ochilor; în această direcție s-au făcut progrese considerabile, și în multe țări din lume s-a desfășurat o activitate valoroasă. Dar nu poate fi trecut cu vederea cât de multe trebuie regândite, transformate și dezvoltate în continuare în Societate și în Școala Superioară, atât acum cât și înainte, pentru ca să ajungem cu adevărat în ținutul viitorului. Putem pune chiar întrebarea critică dacă, după un secol, mai este utilă orientarea în conformitate cu indicațiile lui Steiner, după toate evenimentele și transformările, după toate schimbările radicale din existența istorică a omului, dar actualizarea detaliată a concepțiilor sale arată totuși că acestea sunt preluate din necesitățile de viață ale antroposofiei și sunt legate cu aceasta într-un mod imanent. Rudolf Steiner cunoștea cel mai bine esența și ființa antroposofiei – iar această cunoaștere nu poate fi depășită până în ziua de azi. Astfel încât o confruntare cu propunerile sale nu este numai utilă, ci și necesară – așa cum a fost întotdeauna – dar nu ca exercitare constrânsă a datoriei, ci în sensul întrebării, al posibilei inspirații și entuziasmări. Așa au luat naștere cele patru articole următoare, care au fost scrise în răstimpul anului 2023 a Societății Antroposofice și a Școlii Superioare, care provin însă și din spațiul trecutului, sau măcar îl implică.¹

Pentru Societatea Antroposofică, pentru Goetheanum și Școala Superioară Liberă pentru Știință Spirituală, anul 2023 constituie o reflectare substanțială la așa-numitul

«Congres de Crăciun» din 1923/24 din sala tâmplăriei, care a însemnat și a inițiat un nou început fulminant. Dacă îl abordăm, respectiv abordăm evenimentele de atunci, nu trebuie să pierdem din vedere cele întâmplătoare anterior. Ceea ce au început Rudolf Steiner și Mișcarea antroposofică în 1924, respectiv au încercat să înceapă, face parte dintr-un context mai amplu, care trece cu mult dincolo de Congresul de Crăciun și de inițiativele anului 1924. Faptul de a crede că Steiner a făcut un început complet nou în privința Societății și a Școlii Superioare în 1924 se abate de la realitatea istorică; cu mult mai aproape de ea ne aduce cercetarea amănunțită a evenimentelor care au precedat nemijlocit Congresul de Crăciun 1923/24, situația la care răspundea acest Congres și care erau transformările înspre care tindea Steiner.² „Se pune problema dacă oamenii remarcă diferența dintre ceea ce exista mai înainte și ceea ce trebuie clădit acum cu necesitate”, a spus el pe 17 iunie 1923 la Dornach³ – unde prin această „clădire din nou” el nu avea în vedere numai clădirea propriu-zisă, ci întreaga Societate Antroposofică, pe calea înspre o Societate Generală pentru Antroposofie.

Dacă vrem să înțelegem expunerile lui Rudolf Steiner din anul 1923, respectiv tonul său, adesea dur, în discuțiile cu cei responsabili de Societate, nu trebuie să luăm în considerare numai perspectiva antroposofică lăuntrică, ci întreaga situație de atunci a Europei Centrale și a Republicii de la Weimar. A fost un an catastrofal,